

DEPARTEMENTAAL
ONDERZOEKSPROGRAMMA
2021

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning
van het Vlaamse omgevingsbeleid

Opgemaakt door het Departement Omgeving
publicatiedatum / 8.06.2021

INHOUDSOPGAVE

<i>INHOUDELIJKE TOELICHTING</i>	<i>3</i>
<i>Onderzoeksvoorstellen</i>	<i>3</i>
<i>1 Thema: Bodem en Ondergrond.....</i>	<i>3</i>
<i>2 Thema: Dierenwelzijn.....</i>	<i>4</i>
<i>3 Thema: Geïntegreerde Omgevingsaspecten.....</i>	<i>4</i>
<i>4 Thema: Klimaat en Energie.....</i>	<i>5</i>
<i>5 Thema: Landgebruik.....</i>	<i>5</i>
<i>6 Thema: Omgeving en Gezondheid.....</i>	<i>5</i>
<i>7 Thema: Omgevingsinstrumentarium.....</i>	<i>6</i>
<i>8 Thema: Ruimtegebruik en Milieudruk.....</i>	<i>7</i>

////////////////////////////////////
////////////////////////////////////

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Jaarlijks wordt door het departement Omgeving het Departementaal Onderzoeksprogramma opgemaakt. Het voorliggend indicatief Departementaal Onderzoeksprogramma 2021 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten (44 effectief en 5 reserve), ingedeeld op basis van de onderzoeksthema's uit de Lange Termijnvisie onderzoek van het Departement Omgeving voor de periode 2020 - 2030

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: Titel onderzoek, en Prijscategorie.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

De 'voorziene kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid:

A ≤ 75.000 euro, 75.000 euro < B ≤ 150.000 euro, 150.000 euro < C ≤ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit onderzoeksprogramma 2021 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit onderzoeksprogramma bevinden zich tevens reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld als effectieve projecten. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Het Departementaal Onderzoeksprogramma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvoorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende onderzoeksprogramma worden opgenomen of dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

ONDERZOEKSVOORSTELLEN

1 THEMA: BODEM EN ONDERGROND

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Het toenemend belang van de bevoorradingsverzekering van metalen en 'kritische grondstoffen' in de transitie naar een Vlaamse groene, klimaatneutrale economie – analyse vanuit een omgevingsperspectief	B

Sedimentologische reconstructie van het Bekken van de Kempen van de Kempen tijdens Devoon en Diantiaan	B
Invloed van veranderende watertafel op risico's verbonden aan de specifieke samenstelling van de Vlaamse geologische ondergrond	B
Inschatting van de intrinsieke droogtegevoeligheid van bodems op basis van bodemkenmerken	C
Onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van GPS-tracking op boortoestellen voor de handhaving op en rapportering van boringen en grondwaterwinningen uitgevoerd door erkende boorbedrijven	B
Evaluatie Vlaams erosiebeleid: partim doelbereiking- en effectiviteit, erosiebesluit en gebiedsbericht beleid	A
Reserve:	
Kartering en karakterisering van versteningen in de Vlaamse ondergrond	
Vlaamse koolstofmarkt en andere verdienmodellen in het kader van het LULUCF beleid	B
Kwantificeren en verduidelijken van de voor- en nadelen voor rapportering in het kader van LULUCF van het gebruik van de landgebruikskaart Vlaanderen in plaats van de huidige landgebruiksmatrix	A

2 THEMA: DIERENWELZIJN

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Studie over het houden van dolfijnen in gevangenenschap	A

3 THEMA: GEÏNTEGREERDE OMGEVINGSASPECTEN

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Ontwikkelen van een methodologie voor landschapskarakterisatie	C
Beleidsconcepten voor levendige buurten	A
LABO RUIMTE: De Droge Delta fase 2 – ontwerpend onderzoek	C
Verkennen van de impact van Corona door het uitwerken van verschillende scenario's	B
LABO RUIMTE: landbouw landschap	B

4 THEMA: KLIMAAT EN ENERGIE

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Opstart monitoring van het draagvlak inzake de klimaattransitie bij de Vlaamse bevolking	B
Onderzoek naar de ontwikkeling van bijkomend instrumentarium met het oog op de verduurzaming van verwarmingsinstallaties bij de keuring en het periodiek onderhoud van centrale stooktoestellen	B
Onderzoek naar bijkomende mogelijkheden om de onderbouwing, opmaak, opvolging en impact van lokale klimaatactieplannen te verhogen	B
Uitvoeren van simulaties van de impact van de invoering van het capaciteitstarief voor elektriciteit	A

5 THEMA: LANDGEBRUIK

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Inventaris landgebruik: case sport en recreatie	A
Monitoring van ecologische ontsnipperingsmaatregelen aan transportinfrastructuur	B
Onderzoek tot opmaak van een regulerend kader voor adaptieve eerstelijnsbebouwing op de zeedijken van de Vlaamse Kust	B
Reserve:	
Monitoring zee, strand, duin en dijk – creëren van een wetenschappelijk en citizen-science-based monitoringstool voor veranderingen op zee, op het strand, aan de duinen en de dijk	

6 THEMA: OMGEVING EN GEZONDHEID

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Omgevingsgeluid meten in Vlaanderen: innovatie voor persoonlijke (dynamische) en gebiedsdekkende geluidsblootstelling	C
Humane biomonitoring in Hoboken	C
Onderzoek naar het voorkomen van ongezonde stoffen in het binnenmilieu door non-targeted screening van stalen	B

Onderzoek naar de rol en het belang van ruimtelijke inrichting, ruimtegebruik en beheer als gevolg van COVID-19 gezondheidscrisis	B
Onderzoek naar de toepassing van elektronische sensoren voor magnetische velden om de blootstelling in de omgeving van hoogspanningslijnen te monitoren	B
Ontwikkelen van een omgevingsindicatorenset en het in kaart brengen van biomerkers om de gezondheidssimpact van de klimaatverandering te monitoren	B
Opmaak strategische geluidsbelastingsskaarten weg- en spoorverkeer (ronde 4 / referentiejaar 2021)	C

7 THEMA: OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Methodologische uitbouw van een monitorings- en evaluatiesysteem om de impact en doorwerking van onderzoeksresultaten te meten	A
Onderbouwing van de omgevingsrapportage	A
Overzicht en evaluatie van de inzet van bestaand instrumentarium inzake ontharding – beleidsdomein breed	B
Opmaak draaiboek ter ondersteuning van handhaving door lokale besturen	A
Actualisatie van de beoordeling van milieurelevantie bij overschrijdingen van emissiegrenswaarden	B
Het gebruik van doelregelgeving en open normen met behulp van experimentwetgeving en regelluwe zones binnen het omgevingsrecht van de Vlaamse overheid aan de hand van case-onderzoek	A
Analyse en opzet van een transparante duurzaamheidsbenchmark/verduurzamingsbenchmark in Vlaanderen	A
Onderzoek naar de drempels en hefboomen voor het werken rond natuurbetrokkenheid bij jongeren in het secundair onderwijs	B
Koppeling van de verdere ontwikkeling van de omgevingshandhavingsmonitor aan de opmaak van het omgevingshandhavingsprogramma	A
Maximale afstemming/integratie van de handhavingsregelgevingen DABM en VCRO	A
Integratie regelgeving	B
Actualisatie van de omgevingsindicatoren 2021	A
Seveco werkgroep: juridische vragen	A

////////////////////////////////////

8 THEMA: RUIMTEGEBRUIK EN MILIEUDRUK

Titel	Prijscat.
Effectieve	
Waar woont de Vlaming in 2035? Een modelering van de woonbehoefte naar de goed gelegen woongebieden	B
De randvoorwaarden van kwaliteitsvolle verweving: de relatie tussen werken en milieu via case-onderzoek van verschillende bedrijven	B
Aanbodbeheer en het juiste bedrijf op de juiste plaats: toegepast onderzoek bij het uitwerken van lokaal, bovenlokaal en Vlaams beleid voor een gamma van werklocaties	B
Opmaak themarapport over kappen/aanplanten bomen en vegetatiewijzigingen in Vlaanderen	A
Opmaak code van goede praktijk innovatieve methodes voor controles op houders voor brandbare vloeistoffen en gevaarlijke producten	B
Reserve:	
Onderzoek naar slimme verdichtingsvoorwaarden via scenariodoorrekeningen en doorwerking in milieueffectbeoordeling	